

Вандзеляк Г. У колекції – понад тисяча ляльок [Текст] / Г. Вандзеляк // Свобода. – 2023. – 28 черв. – С. 8.

У колекції – понад тисяча ляльок

Лідія Лапка з Кременця колекціонує та виготовляє ляльки з 2010 року. Її колекція налічує понад тисячу унікальних, не схожих одна на одну красунь-ляльок. Серед них – нові, виготовлені на вимогу часу – «Бучанка», «Біженка», «Скорботна мати», «Нескорена».

У помешканні Лідії Павлівни жили біженці з Києва та Бучі. Її син Павло нині воює. «Щоб якось втамувати свій біль, я роблю ляльки, дотичні до проблем сучасності. Кожна має свій образ і свою душу. Усі вони особливі та мають історію, зроблені з любов'ю та з великим натхненням – кожна у свій час. Вірю, що Україна переможе, все у нас буде гаразд і я виготовлятиму інші ляльки – веселі, щасливі», – каже майстриня.

«Сонячна душа України» за 15400 грн, «Бучанка» – за 10600 грн.

Лідія Лапка народилася у Малих Бережцях Кременецького району. Закінчила Кременецьке педучилище та Рівненський педінститут. Працювала спочатку вихователькою у дитсадку і 36 років методистом Кременецького райметодкабінету відділу освіти.

Має дві доньки – Нелю та Оксану, сина Павла та п'ятеро онуків. 42 роки мешкає у селі Іква, що близько Кременця. Лялькарки з Кременецької об'єднаної територіальної громади – Олена Локатир, Людмила Блищак, Любов Захарків, Марія Швед, Лілія Фурсик, Лідія Лапка – у березні цього року створили гурт «Леля».

Вони спільно організували у Кременецькому краєзнавчому музеї виставку авторських ляльок «Боже, як болить». Проект згодом презентували у Тернополі в обласній бібліотеці для молоді. Майстрині у своїх витворах вирішили передати біль та емоції, які проживає кожен українець під час війни. Лідія Лапка передала в Іспанію ляльку «Нескорена», яка є нині у

колекції Максима Галкіна – друга України. А ляльки «Сонячна душа України» і «Бучанка» взяли участь у лотереї-розіграші під час збору коштів для Збройних сил України. До слова, у рамках цієї акції, яку проводять у Кременці щотижня з жовтня минулого року, уже зібрано для армії більше 200 тисяч гривень. Зокрема, ляльку Лідії Лапки «Сонячна душа України» вдалося реалізувати за 15400 грн, «Бучанку» – за 10600 грн. «Так що, ми не диванні патріоти, – каже майстриня. – Працюємо на перемогу, як вміємо».

Ляльки з усього світу

У колекції Лідії Лапки є ляльки з Марокко, Мальти, Польщі, Греції, Італії, Угорщини, Франції, Болгарії, Японії, Іспанії, Швеції, Англії, Америки, Японії, Німеччини Прибалтики. Є вироби кременецьких майстринь Олени Локатир, Лілії Фурсик, Людмили Блищак. Окремий розділ складають ляльки, подаровані дітьми учасникам АТО. Син жінки воював у Волновасі, Маріуполі, Водяному, діти з тих населених пунктів дарували нашим військовим різні ляльки, а ті передали всі вироби для колекції Лідії Лапки. Нині, щоправда, на передовій не до ляльок...

Є у майстрині колекційні та авторські ляльки, зокрема: «Ляльки народів світу», «Дами епох», «Ляльки в національних костюмах», ляльки-мотанки та інші, авторські ляльки, які майстриня об'єднала під назвою «Народжені з болю та любові».

Її «Віра», «Надія» і «Любов»

Інтерес до ляльки у Лідії Лапки виник після відвідин музею Олександра Неприцького-Грановського у селі Великі Бережці Кременецького району. Там вона побачила ляльки різних народів світу, які передала сім'я поета та ученого з Америки. Після цього захотіла й собі мати таку колекцію. Для цього просила знайомих привозити їй ляльки з-за кордону. В українських магазинах купувала вироби із серій «Дами епохи» та «Ляльки у народних костюмах».

«Я намагаюся творити сучасну інтерпретацію ляльки-мотанки, – розповіла Лідія Лапка. – Коли брала участь у конкурсі, який проходив у музеї

національної іграшки при Тернопільській міській бібліотеці для дітей №5, виготовила чотири ляльки: «Зима», «Весна», «Літо», «Осінь» і отримала диплом за сучасну інтерпретацію ляльки-мотанки. Відтоді почала створювати свої власні ляльки.

Ще з часів з Майдану я хвилювалася за долю України, за свого сина, який воював, за всіх захисників України, і коли було не до сну, виникали ідеї створення тієї чи іншої ляльки. Так з'явилася «Душа Майдану». Зараз ми переживаємо ще важчі часи, і щоб якось втамувати свій біль, я зробила «Скорботну матір», «Бучанку», «Нескорену Україну», «Українську амазонку», а також – «Віру», «Надію» і «Любов». Кожна з них має свій образ, душу, свої аксесуари, зачіску, одяг.

Торік у лютому і березні у мене жили переселенці з Києва, то стала робити ляльку «Біженка». Беретик для неї вив'язала дівчинка-дев'ятикласниця, а її мама зв'язала кошенятко, адже вони приїхали до нас з домашніми улюбленцями».

Заняття не з дешевих

«Це хобі дуже дороге. Якщо раніше можна було купити тасьму для оздоблення чи тканину за однією ціною, то тепер це обійдеться у кілька разів дорожче. Але я зараз дуже мало купую, бо маю багато друзів, які приносять намисто, шматки тканин, гудзички, бантики, квіточки, гачечки, дитячі костюмчики чи вишиванки, тому мені набагато легше творити», – каже пані Лідія.

Вона мріє про ляльку у власний зріст. Почала її виготовляти кілька років тому, але чомусь зникло натхнення і поки що роботу над нею призупинила.

Лідія Павлівна каже, що найбільше надихає її на творчість спілкування з дітьми та внуками, а також події, які відбуваються в нашій країні. «Мені потрібно десь виплеснути цей біль, щоб не плакати та менше переживати. Маю багато патріотичних робіт, в яких закладена материнська душа та материнський біль», – зазначає вона.

Щодо ляльок, то кожна її робота індивідуальна. Є такі, які шиє за три дні, на інші йдуть тижні. Поки підбере пропорції, пошиє одяг, сплете намисто, зробить віночок... Але саме так з'являються унікальні ляльки, з характером.

Усі ляльки для майстрині є особливими та рідними, але улюбленою є «Оксана», виготовлена на честь донечки.